Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Plaça Mas Tit, Mas Dalmau o Mas Burguet

Palafolls

Ubicació

Comarca:	Maresme
Lloc/Adreça:	Plaça de Mas Tit
Emplaçament	Veïnat del Castell

Coordenades:

Latitud:	41.678372
Longitud:	2.729526
UTM Est (X):	477488
UTM Nord (Y):	4614102

Classificació

Número de fitxa	08155 - 122
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Segle	XX
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	L'estat de la plaça és bo tot i que el mas ha desaparegut.
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Lúdic
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Palafolls
Autoria de la fitxa	Àlvar Saez Puig
Data de registre de la fitxa:	dl., 20/02/2023 - 18:13

Descripció

Al lloc on s'aixecava el casal del mas Tit actualment hi ha una plaça anomenada plaça de Mas Tit. La seva quintana, com la majoria de les seves terres entorn del mas, varen nodrir els primers solars per edificar el que ara coneixem com a barri de Santa Maria, a la dècada dels 60 i 70 del segle XX.

Havia estat un gran casal, amb portal adovellat i diverses finestres de pedra, una amb arc lobulat, una amb permòdols lobulats i llinda recta, i una tercera amb permòdols i llinda recta.

L'aspecte actual -que dista molt de l'original-, és d'una plaça amb bancs, gronxadors, diversos arbres i pista central rodona feta en ciment.

Es documenta la plaça amb la possibilitat de qui hi hagi restes arqueològiques de l'antic mas Tit.

Observacions:

L'antic mas Tit es troba documentat al segle XV. Les restes arqueològiques són d'època medieval.

Història

Segons Salicrú (2018) la primera referència del mas Burguet, el primer nom amb què trobem documentat el Mas Tit, és el 1401 quan Asbert Garangou, en nom de la seva dona, Blanca Burguet, en reclamava la propietat al jutge, i recelós de la propietat Asbert demanava pena de 60 sous a tothom qui volgués passar per les possessions del mas Burguet.

Ens consta ja en el capbreu de 1435 a Antònia, muller de Nicolau Burguet, àlies Ferran, molt possiblement senyora del mas, però no sabem les propietats que van declarar. Sí que el 1502 ja tenim una clara visió del que era el mas, amb la seva casa, hort, era i quintana.

La següent notícia del mas és al capbreu conservat del terme del Castell, el del 1583 on l'Esteve Burguet capbrevava el mas, ara de vint-i-quatre jornals.

Pel mas continuava prestant els mateixos censos que el 1502.

Beneta Burguet, que va fer testament davant notari de Pineda el 24-3-1620, vengué el mas a Jaume Xirau el 19-12-1606, segons consta en acta feta a la Vilanova de Palafolls, i aquest el 26-7-1630, davant notari del Montpalau, el va vendre a Joan Nadal, i aquest el 2-1-1654 per set-centes setanta-nou lliures el va vendre a Joan Pau Perpinyà, Ciutadà Honrat de Barcelona amb domicili a Girona. La seva vídua, Magdalena i el seu fill Joan Baptista van vendre el mas el 27-1-1662 a Antoni Dalmau, que tenia el dret de lluir i quitar el mas comprat, per 154 lliures i 10 sous a Pere Pau Burguet el 20-4-1647, que tenia per herència de la seva mare Beneta.

Antoni Dalmau capbrevava el mas l'any 1665.

Al segle XVIII segueix en mans dels descendents dels Dalmau, tot i que al capbreu del 1792 no hi vivien, el seu propietari útil era Antoni Reixach Dalmau Torrelles, resident a Riudarenes.

El 1818 les propietats que tenia Joan Dalmau Torreyas eren una casa, el mas Dalmau, i 16,66 "fanegas" de secà i 2,66 de bosc, en total 19,32 "fanegas".

A la segona meitat del segle XIX la família continuava vivint a Riudarenes, i a la casa hi trobem, segons els primers padrons conservats a l'Ajuntament, la família Borrell Marquès de masovers. Sembla que en aquest

moment és quan la casa seria coneguda com a Cal Tit, en desconeixem el motiu, però sembla relacionada amb la família Borrell, una branca de la qual arrossegaven el motiu d'una casa que compraren al carrer Major. El 1911 el mas es va dividir en tres habitatges. El 1924 hi continuava la família Lloberes i hi havia també la família Puig Grimal i la família Dalmau Torrent.

Maria Dalmau Bassegoda havia heretat les tres quartes parts del mas del seu pare, en Pere Dalmau Masferrer, i el quart restant li donen per cessió a Francesc Ballicrosa Tostet i al Ramon Verdaguer Grau com a hereus de confiança de Teresa Masferrer i Gassiot. Maria Dalmau va vendre el mas i les seves terres el 19-11-1891 a Josep Capdevila Balderich per 47.500 pessetes, del qui feia temps que rebia préstecs, Josep es va casar amb Josepa Moner Alsina, de Palafolls. D'aquest matrimoni no hi hagué fills, i la propietat fou heretada pel nebot de la Josepa, en Narcís Moner i Mas, i els seus fills van vendre a solars les terres del mas, creant-se el barri de Santa Maria.

Bibliografia

- BONET GARÍ, Lluís (1983). *Les masies del Maresme*. Barcelona. Editorial Montblanc.

- SALICRÚ SISCART, Xavier (2018). *Cases amb era i quintana: les masies de Palafolls i la seva gent, s. XIV-XX*. Palafolls. Edicions del Roig.

Pelafolls
Patrimoni Arquitectònic